

TRE MULIGHEDER FOR AT REDUCERE DRIVHUSGAS FRIGIVELSE OG HØJERE BIODIVERSITET EFTER VÅDLEDNING AF ORGANISKE LAVBUNDS JORDE

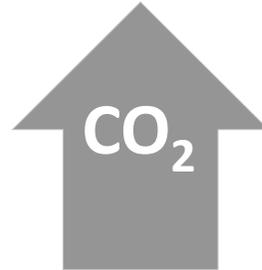
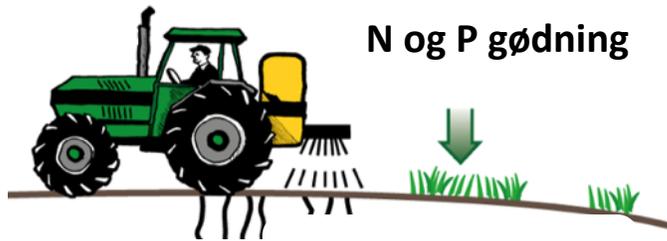
DOMINIK ZAK,

CARL C. HOFFMANN, BRIAN KRONVANG, RASMUS J. PETERSEN,

JOACHIM AUDET, ANNETTE BAATTRUP-PEDERSEN, HANS E. ANDERSEN

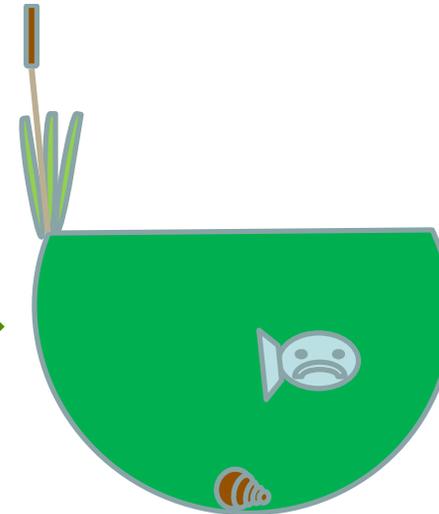
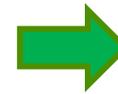

BAGGRUND: TRE STOR UDFRODRINGER

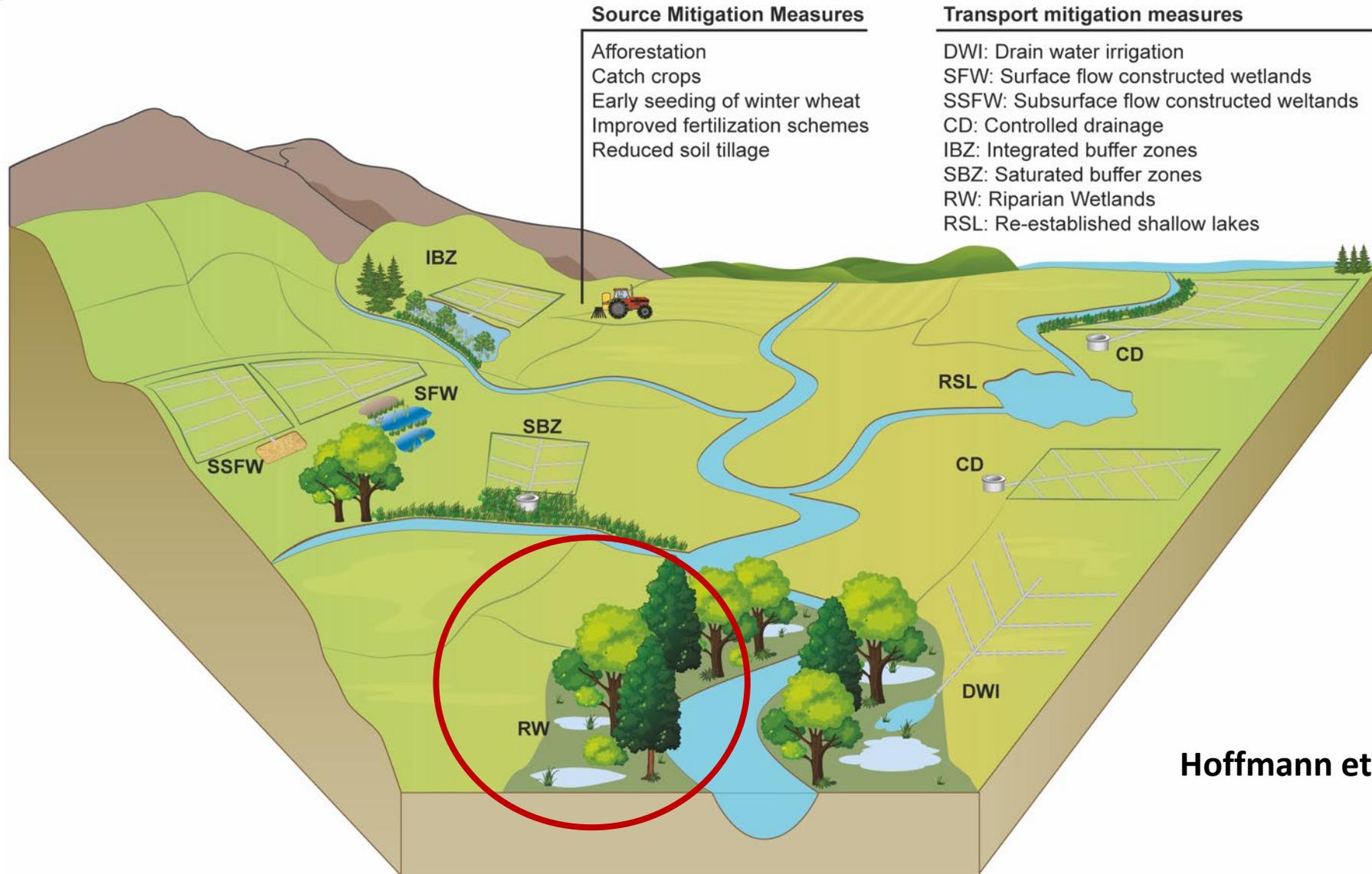
1) Klimaændringer (10% af antropogent CO₂ kommer fra landbrug i organiske lavbund områder)

2) Vand belastning med N og P osv.

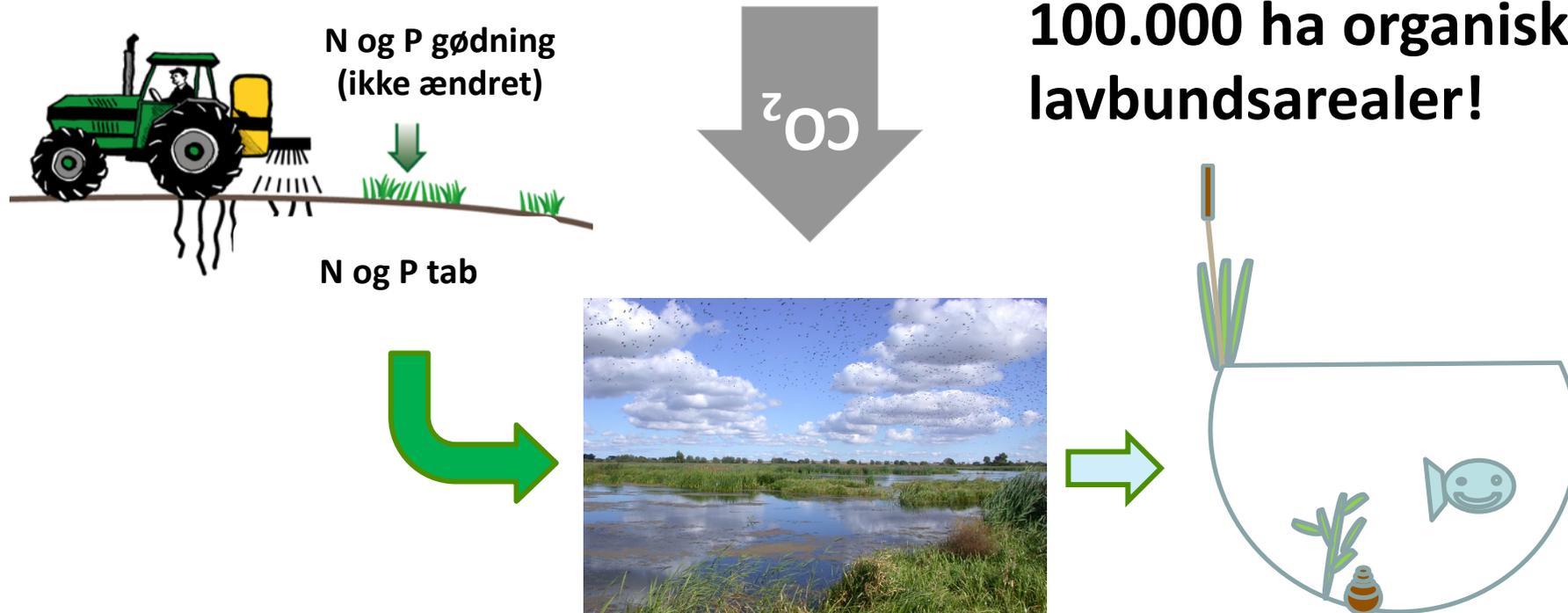
3) Ferringelse af habitater med konsekvenser for biodiversitet

“DK-VIRKEMIDDELKATALOG” (NBS-LØSNINGER)

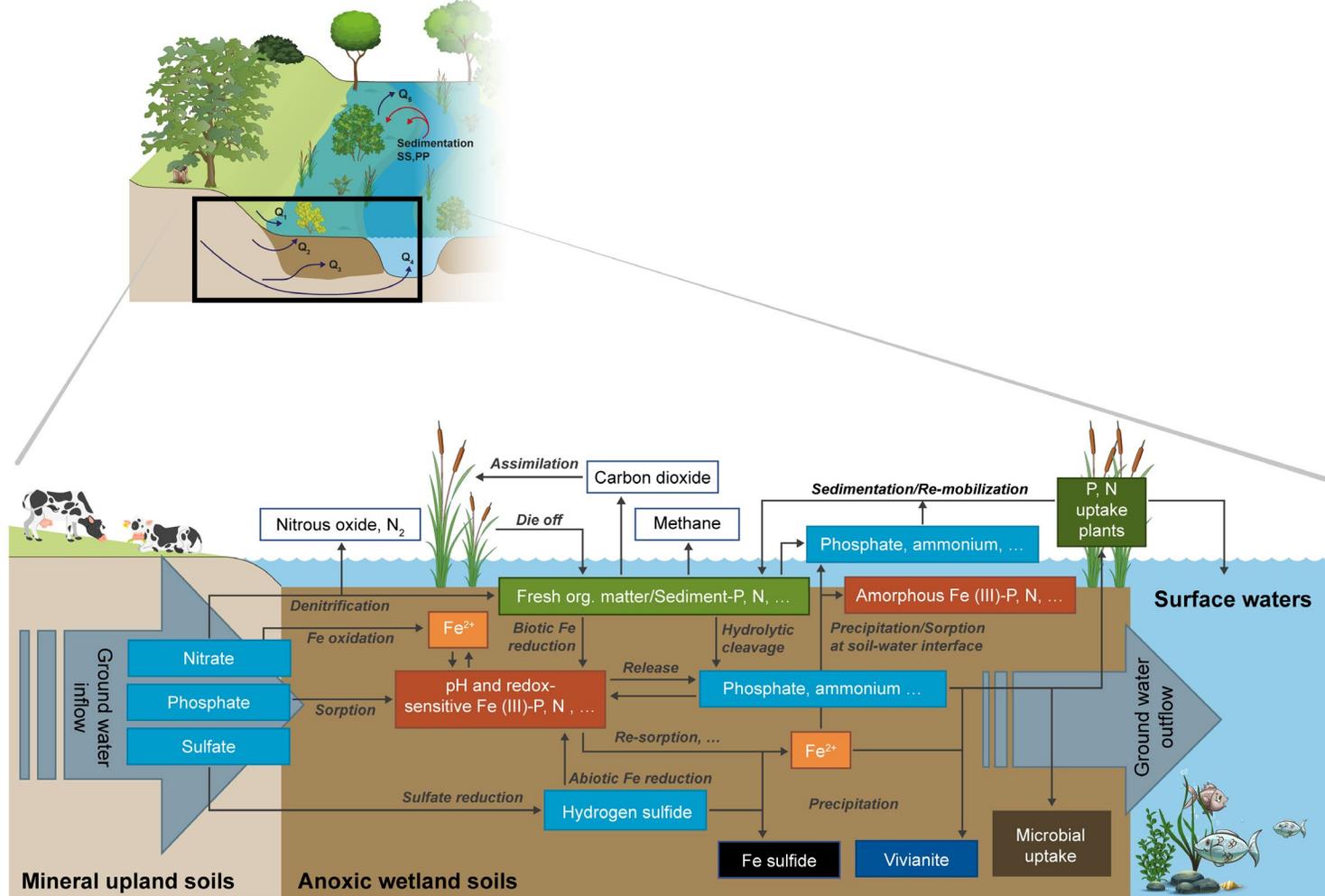

Hoffmann et al. (2020)

VI HAVE ET UNIVERSAL METODE?!

VI HAVE (NÆSTEN) UNIVERSAL VIDEN

Men vi kender ikke sammenspil af processer i felten!

Zak et al. (i prep.)

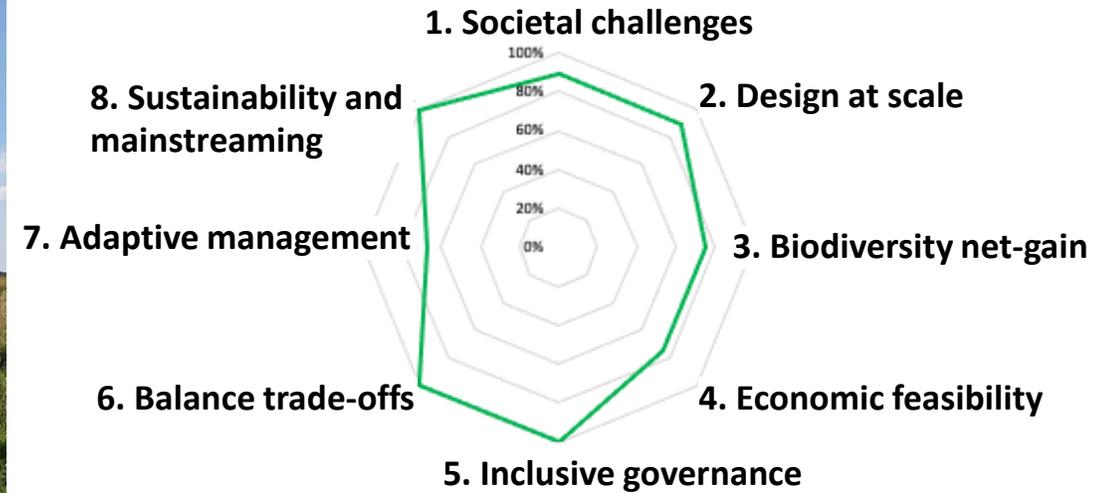
“KORT OVER DE 10 TEST AREALER”

“VORES LIVING LABS OG IUCN STANDARD”

Overblik af Nbs self-evaluering - resultat

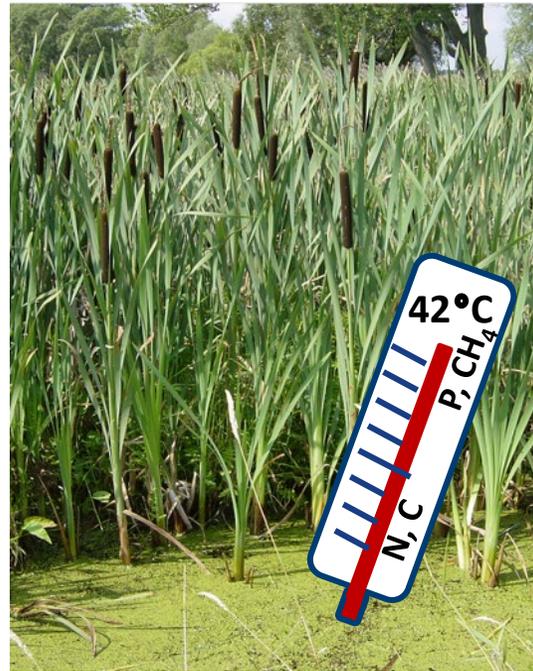
“RESTAURERINGENS DILEMMA”

Ønske:

Realitet:

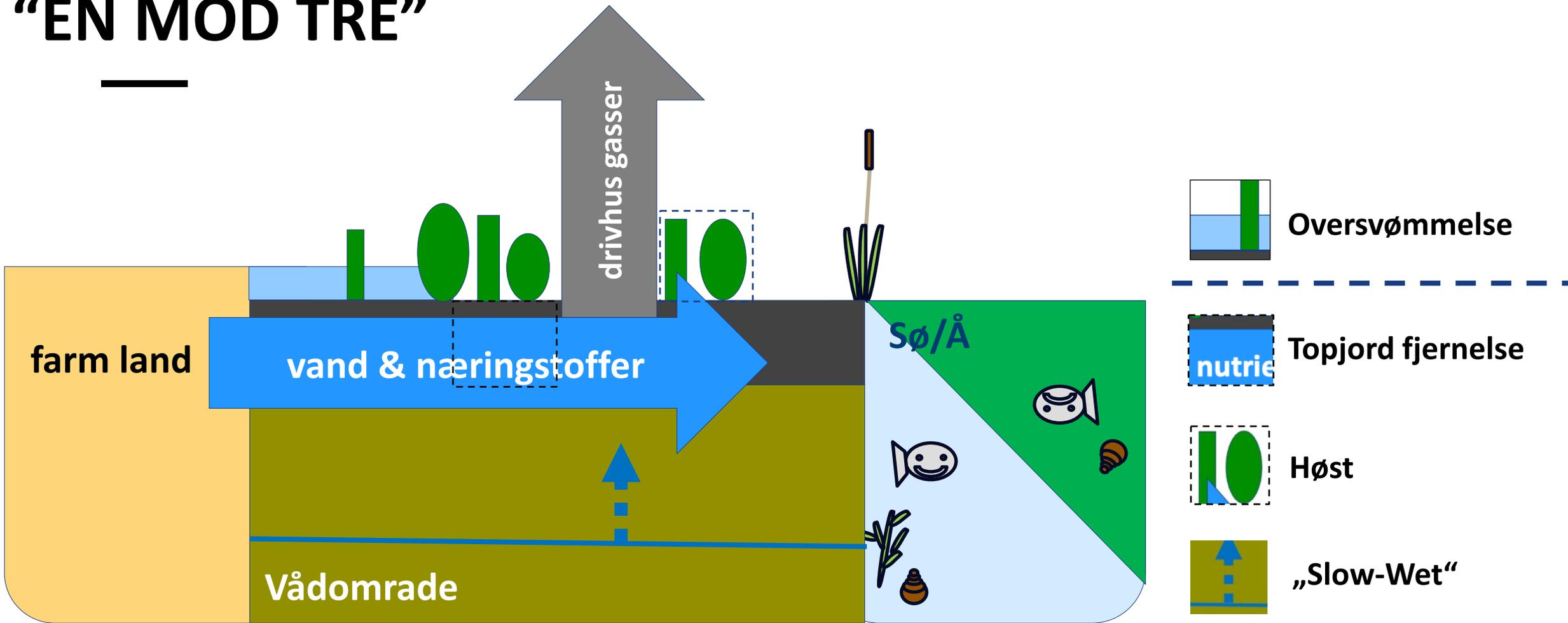

En polytrophic sø
med høj frigivelse af
fosfor og metan i
årtier!

(Zak et al. 2022)

“Kun feber” kan vi acceptere?!

“EN MOD TRE”

“ER DET REALISTISK?”

Encyclopedia of Inland Waters (Second Edition)

Volume 3, 2022, Pages 276-287

Restoring Riparian Peatlands for Inland Waters: A European Perspective

Dominik Zak ^{a, b}, Astrid Ledet Maagaard ^a, Haojie Liu ^c

Der er i hvert fald første beviser!

EFFEKTER AF OVERSVØMMELSE

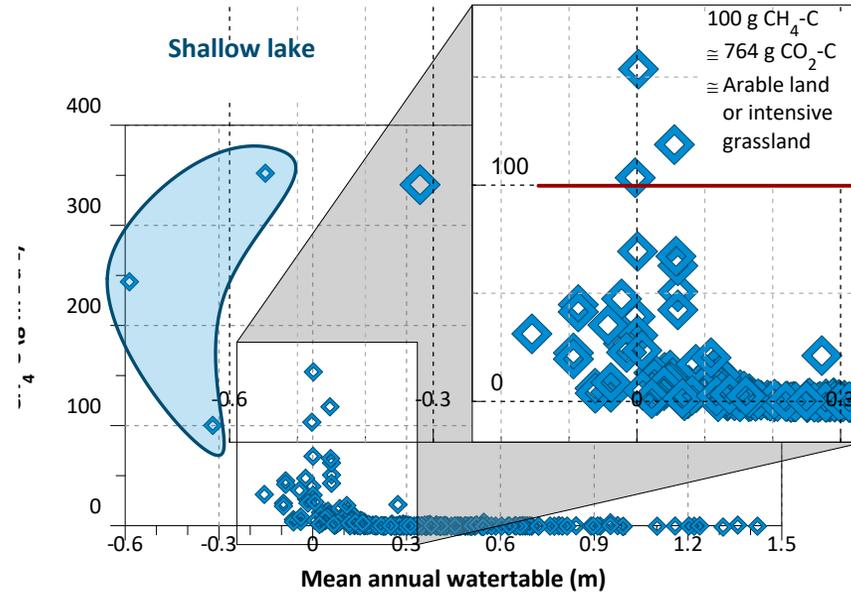
Biodiversitet

Spotted crane
(C. Korkosz)

Foto. Sjælden vandfugl

Klima

Tiemeyer et al. (2014)

Fig. Vandstand vs. drivhus gasser

Vandkvalitet

1)	Sulfat	30 mg/L	153 mg/L
2)	DOM	38 mg C/L	113 mg/L
3)	Fosfat	0,1 mg P/L	4,0 mg P/L
4)	NH ₄ ⁺	0,6 mg N/L	40,1 mg N/L

Zak et al. (2008)

Fig. Naturligt vs. „restaureret“

2. EFFEKTER AF TOPJORD FJERNELSE

Biodiversitet

Fig. "Natur tilstand" er tilbage efter 6 år
Zak et al. (2017)

Klima

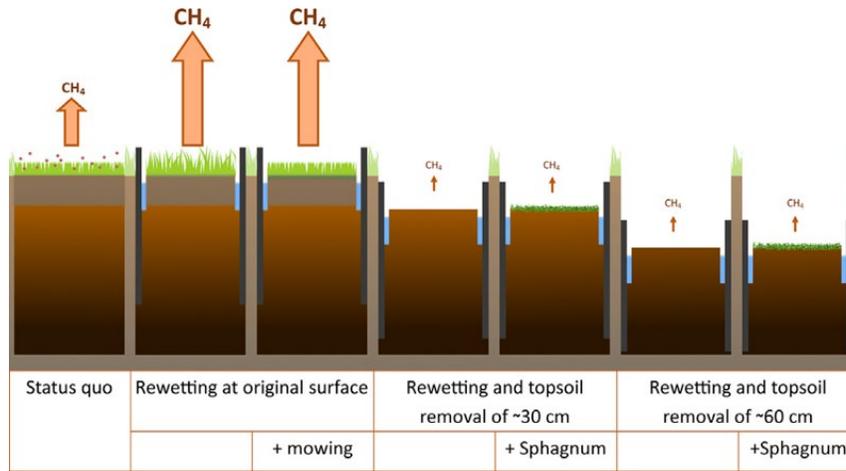

Science of The Total Environment
Volume 721, 15 June 2020, 137763

Topsoil removal reduced in-situ methane emissions in a temperate rewetted bog grassland by a hundredfold

Vytas Huth^{a, 2, 1}, Anke Günther^{a, 1}, Anna Bartel^b, Bernd Hofer^c, Oona Jacobs^a, Nele Jantz^{b, 2}, Mareike Meister^d, Eva Rosinski^c, Tim Urich^d, Micha Weil^d, Dominik Zak^e, Gerald Jurasinski^a

Vandkvalitet

P-overflade vand
~ 0,7 mg/L

P- pore vand
~ 5 mg/L

70 years

500 kg mobil P/ha

P-overflade vand
~ 0,007 mg/L

P-pore vand
~ 0,05 mg/L

> 100x

Fig. Uden vs. med todjords fjernelse
Zak et al. (2018)

4. HØST EFFEKTER

Klima

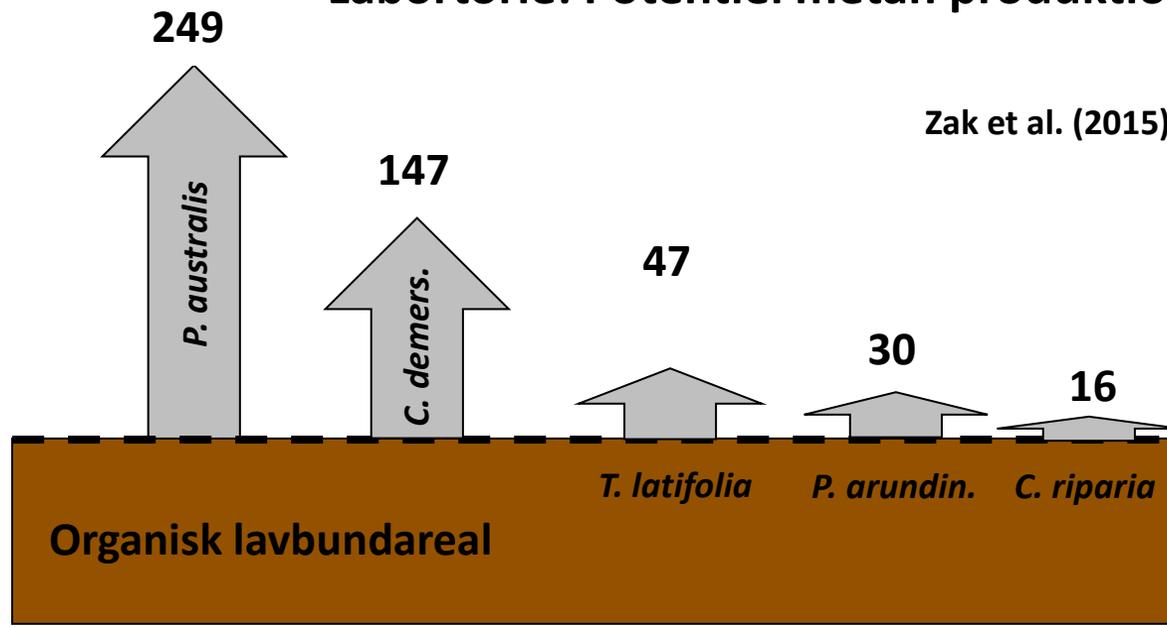

Vand

Traditionelt metode for natur beskyttelse!

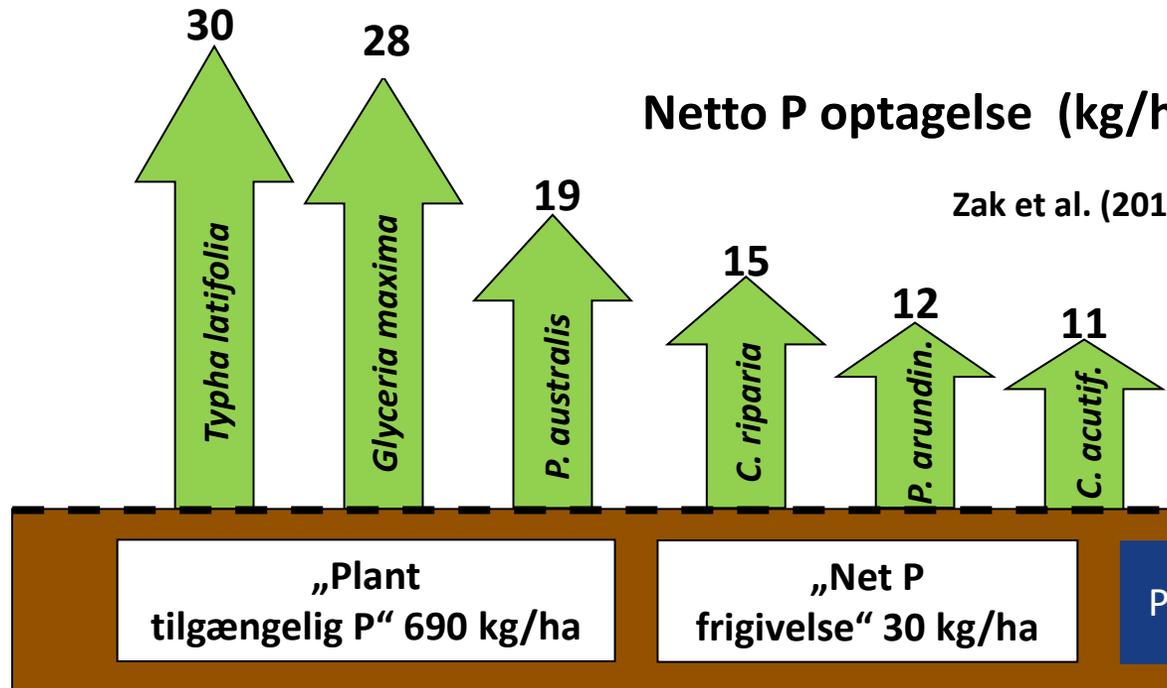
Labortorie: Potentiel metan produktion (kg/ha år)

Zak et al. (2015)

Netto P optagelse (kg/ha sæson)

Zak et al. (2014)

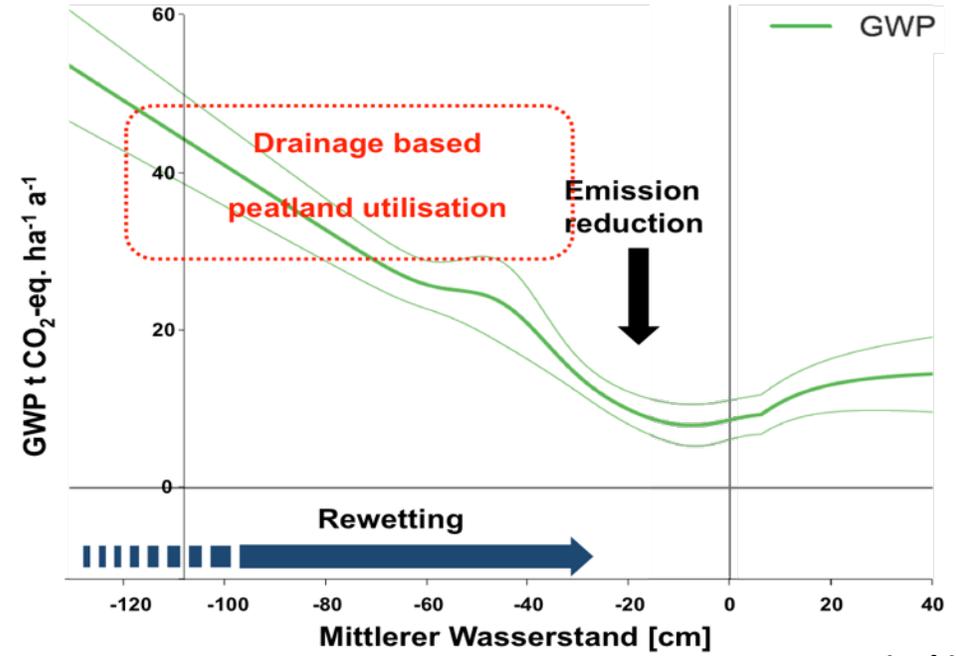
5. "SLOW-WET" EFFEKT???

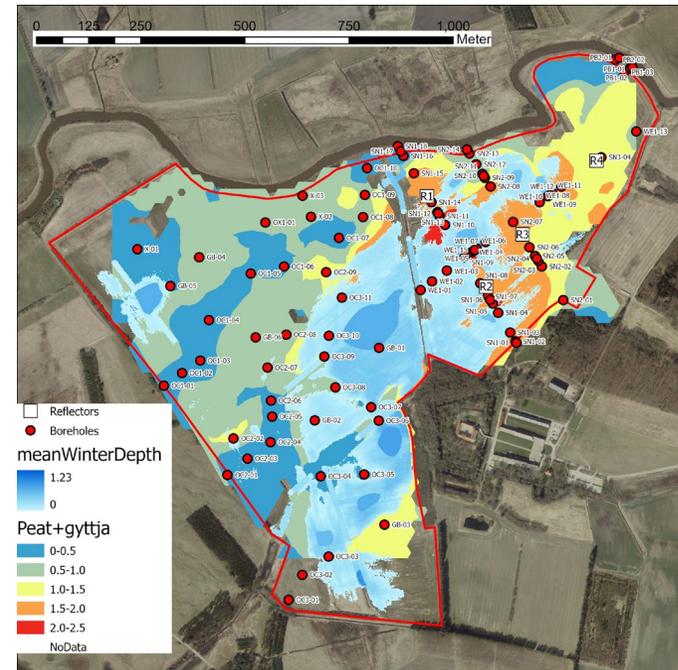
„Den perfekte vandstand“ ; -)

Vandstands regulering?!

Jurasinski et al. (2015)

Levende labor
„Vosborg Enge“
gennemsnit
Vandstand i
winter periode

SADÅN – VI HAR BEHOV FOR EN STRATEGI

Received: 23 January 2022 | Accepted: 26 July 2022

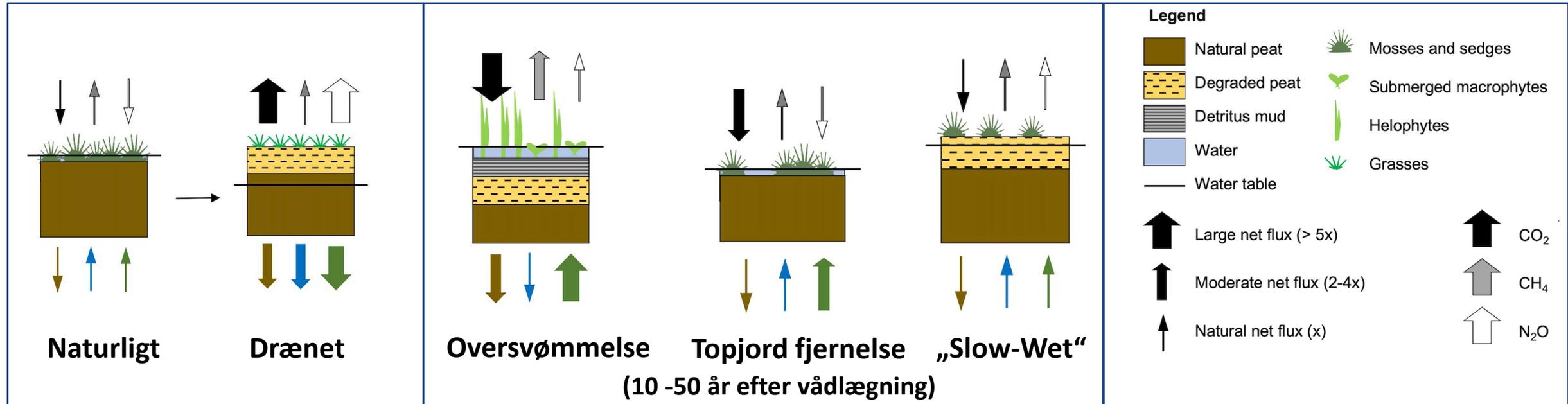
DOI: 10.1111/1365-2664.14261

PERSPECTIVE

Journal of Applied Ecology

A call for refining the peatland restoration strategy in Europe

Dominik Zak^{1,2} | Robert J. McInnes^{3,4}

RESUME

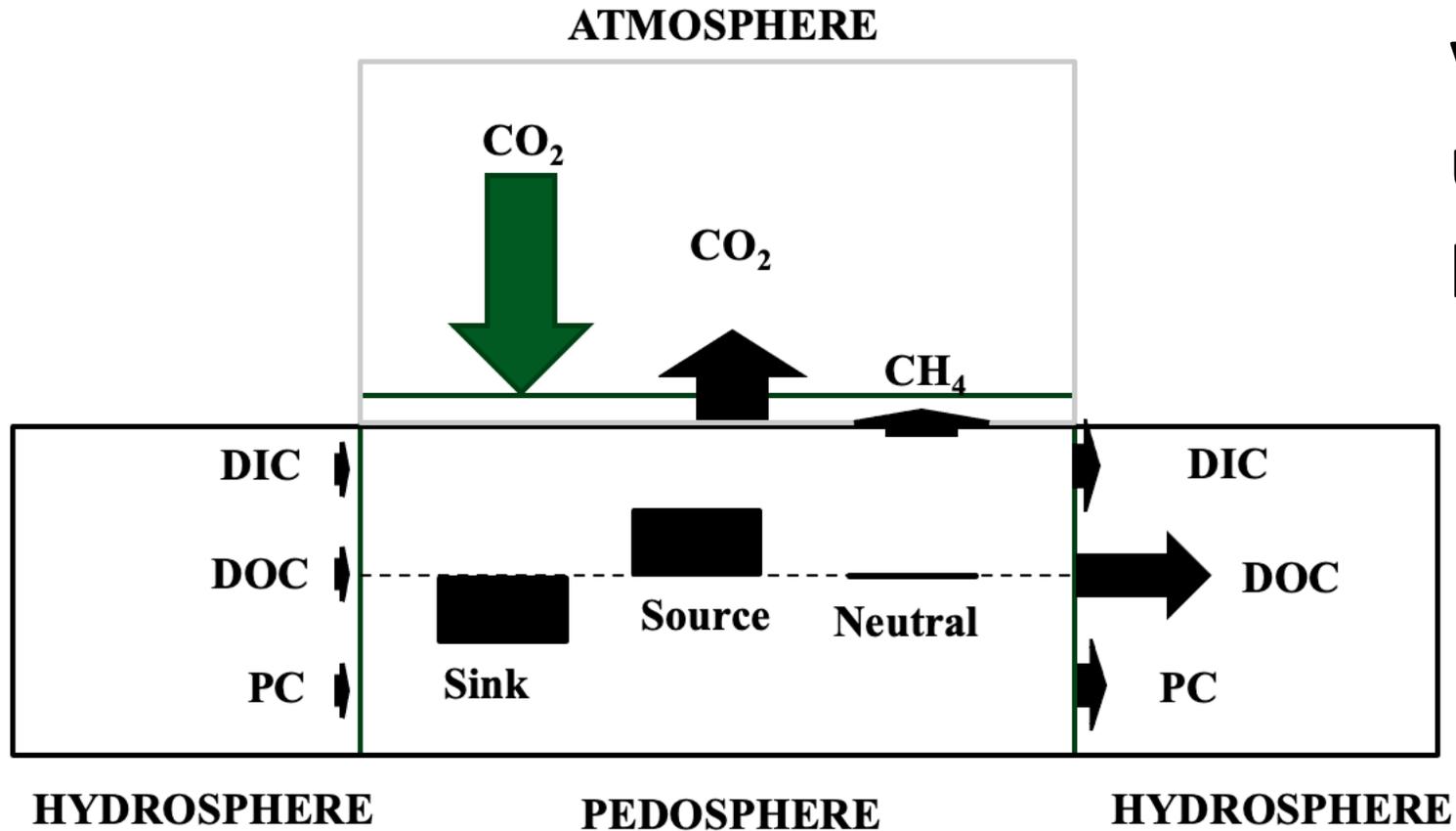

Vi er i gang med fylde nogle videnshuler med før/efter monitoring og omfattende felt eksperimenter men vi har behov for mere projekter:

TRE UDSIGTER

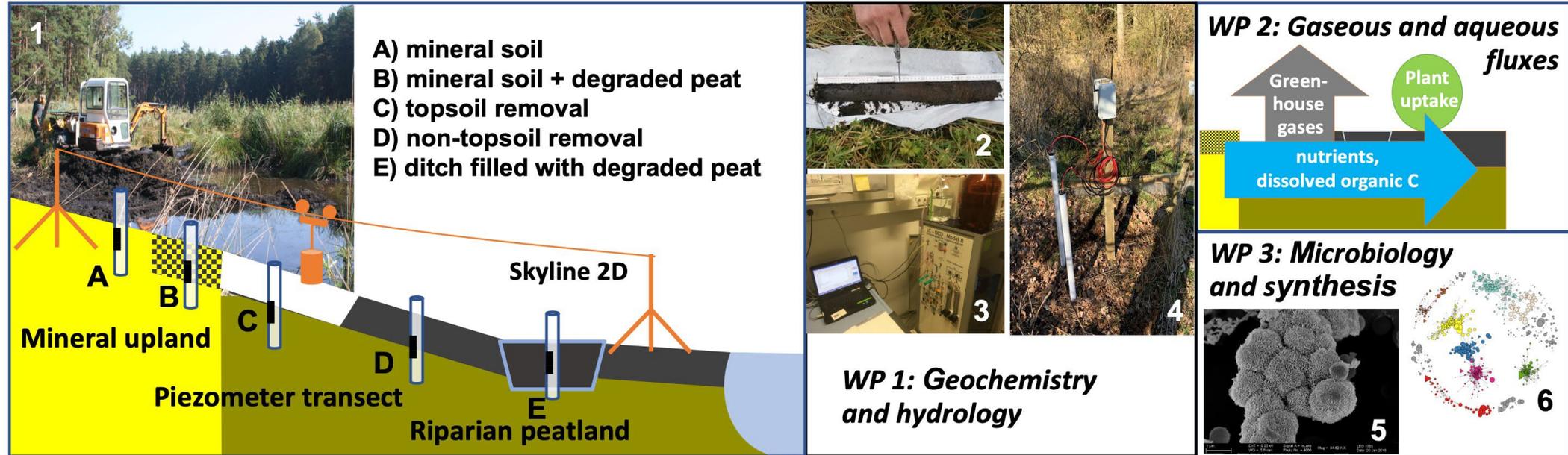
DEN OVERSETE KULSTOFFTAB

Vores kulstofbalancer er ufuldstændig og det er problematisk!

REVERCIT: EN BEVILLIGT DFF PROJEKT

Fodaftrykket af topjord fjernelse

IRONFAN: EN PLANLAGT NATIONALT EXPERIMENT

**Metode er klar og
skolebørn er velkommen!**

Zak et al. (i prep.)

MANGE TAK – LAD OS SNAK!
